

Trumposios maisto tiekimo grandinės ir maisto produktų viešieji pirkimai

Greta Ambrutytė 2025

VIEŠŲJŲ
PIRKIMŲ
TARNYBA

Trumpoji maisto produktų tiekimo grandinė (TMTG)

Supaprastintų pirkimų atvejais **neskelbiamų derybų / neskelbiamos apklausos** būdu gali būti perkami:

Žemės ūkio ir maisto produktai, pagaminti ir (arba) perdirbti (įskaitant pirminį perdirbimą)

Iš ūkininkų, fizinių asmenų, labai mažų, mažų ar vidutinių įmonių, kurių pagrindinė ar papildoma veikla atitinka žemės ūkio veiklą.

Pasitelkiant ne daugiau kaip vieną tarpininką, kuris atitinka labai mažai ar mažai įmonei keliamus reikalavimus

Neskelbiama apklausa / Supaprastintos neskelbiamos derybos

Iki kokios sumos galima įsigyti žemės ūkio ir maisto produktų iš TMTG neskelbiamos apklausos būdu?

- **Jeif planuojama pirkimo vertė mažesnė nei 70 000 Eur (be PVM):**
  - ✓ Pirkimas vykdomas kaip mažos vertės pirkimas.
  - ✓ Taikomas [Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo](#) 24.2.28 papunktis.
  - ✓ Galima vykdyti neskelbiamą apklausą.
- **Jeif planuojama vertė 70 000 Eur ar daugiau (be PVM), bet neviršija tarptautinio pirkimo vertės ribų:**
  - ✓ Pirkimas laikomas supaprastintu.
  - ✓ Turi būti vykdomos supaprastintos neskelbiamos derybos.

TMTG pirkimai: ką reikia žinoti?

- ✓ Tikslas – skatinti smulkųjį verslą (ūkininkus, kooperatyvus)

Jei sutarties vertė > 15 000 Eur (be PVM):

- Pirkimą privaloma vykdyti per savivaldybės CPO (centrinę perkančiąją organizaciją).
- Tai galioja visiems pirkimams, įskaitant ir TMTG (trumpąsias maisto tiekimo grandines).

O jei maisto produktai yra CPO LT kataloge?

- Jei maisto produktai įsigijami iš TMTG – nėra pareigos pirkti per CPO LT katalogą.

Ką tai reiškia praktiškai?

- Savivaldybės CPO gali vykdyti neskelbiamas derybas / neskelbiamą apklausą ir sudaryti sutartis su ūkininkais (ar kooperatyvais), jei maisto produktai įsigijami iš TMTG.

Kaip skaičiuoti numatomą pirkimo vertę?

- ◆ Pagal [VPJ](#) 5 str. ir [Numatomos viešojo pirkimo ir pirkimo vertės skaičiavimo metodiką](#) (toliau – Metodika), skaičiuojant pirkimo vertę **sumuojamos to paties tipo prekių vertės** – tai prekės, kurios priklauso tai pačiai prekių grupei pagal **BVPŽ skaitmeninio kodo pirmus tris skaitmenis**.
- ◆ Išimtis – tokių prekių savo asortimente įprastai neturi vienas tiekėjas (atsižvelgiama į tiekėjo specializaciją ir suinteresuotumą atitinkamoje veikloje) (Metodikos 2.9 p.).

📌 Pavyzdys 1: Sutampa BVPŽ kodo pirmi trys skaitmenys

- Bulvės (**032**12100-1): 10 000 Eur (be PVM)
- Burokėliai (**032**21111-7): 5 000 Eur (be PVM)
- Morkos (**032**21112-4): 5 000 Eur (be PVM)
- **Vertės sumuojamos**. Bendra pirkimo vertė 20 000 Eur (be PVM).

◆ Jei bus sudaroma viena sutartis → Pirkimą privaloma vykdyti per savivaldybės CPO.

◆ Jei bus sudaromos trys atskiros sutartys, kurių nė viena nesiekia 15 000 Eur (be PVM) → Pirkimai gali būti vykdomi neskelbiamos apklausos būdu be savivaldybės CPO įsitraukimo.

📌 Pavyzdys 2: Skiriasi BVPŽ kodo pirmi trys skaitmenys

- Kiaušiniai (**031**42500-3): 5 000 Eur (be PVM)
- Šviežia paukštiena (**151**12100-75): 10 000 Eur (be PVM)
- Sūrio gaminiai (**155**40000-5): 5 000 Eur (be PVM)
- Duona (**158**11100-7): 5 000 Eur (be PVM)
- **Vertės nesumuojamos**.

◆ Jei nė viena sutarties vertė nesiekia 15 000 Eur (be PVM) → Pirkimai gali būti vykdomi neskelbiamos apklausos būdu be savivaldybės CPO įsitraukimo.

Kaip skaičiuoti numatomą pirkimo vertę?

- ◆ Pagal [VPJ](#) 5 str. ir [Numatomos viešojo pirkimo ir pirkimo vertės skaičiavimo metodiką](#) (toliau – Metodika), skaičiuojant pirkimo vertę **sumuojamos to paties tipo prekių vertės** – tai prekės, kurios priklauso tai pačiai prekių grupei pagal **BVPŽ skaitmeninio kodo pirmus tris skaitmenis**.
- ◆ Išimtis – tokių prekių savo asortimente įprastai neturi vienas tiekėjas (atsižvelgiama į tiekėjo specializaciją ir suinteresuotumą atitinkamoje veikloje) (Metodikos 2.9 p.).

Pavyzdys 3: Tiekėjų suinteresuotumas

- Morkos (**03221112-4**): 20 000 Eur (be PVM)
- Agurkai (**03221270-9**): 10 000 Eur (be PVM)
- Obuoliai (**03222321-9**): 10 000 Eur (be PVM)

◆ Sumuojama, jei:

- Prekės yra to paties tipo pagal BVPŽ kodo pirmus 3 skaitmenis (pvz., 032), **ir**
- Tiekėjai įprastai gali tiekti visas prekes (yra suinteresuotumas)

◆ Nesumuojama, jei:

- Nors prekės yra to paties tipo pagal BVPŽ kodo pirmus 3 skaitmenis (pvz., 032), bet jas įprastai tiekia skirtingi, specializuoti tiekėjai (nėra suinteresuotumo)
- Nėra tiekėjų, kurie galėtų pasiūlyti visus produktus (pvz., morkos + agurkai + obuoliai)

Trumpesnė sutartis – daugiau lankstumo

Kodėl svarbu rinktis trumpesnę sutarties laikotarpį?

- Kuo ilgesnė sutartis, tuo didesnė bendra vertė.
  - Pvz., jei metinė vertė – 30 000 Eur, tai 3 metų sutarties vertė jau būtų 90 000 Eur.
Tai reiškia, kad pirkimas nebegalės būti laikomas mažos vertės ir **negalės būti vykdoma neskelbiama apklausa iš TMTG.**
  - Pvz., jei metinė vertė – 80 000 Eur, tai 3 metų sutarties vertė bus 240 000 Eur.
Tai viršija **tarptautinio pirkimo ribą** ir **nebegalima taikyti supaprastintų neskelbiamų derybų iš TMTG.**

 Rekomendacija: Sudarykite sutartis 1 metams

Patarimas dėl sutarčių terminų:

- Suderinkite sutarčių galiojimo pabaigos datas, pvz.:
  - visos maisto produktų sutartys **galioja iki 2026-07-01**
  - tai padės **efektyviai planuoti naujus pirkimus vienu metu.**

Trumpųjų maisto produktų grandinių pirkimai: kokius būdus galima rinktis?

Ar maisto produktų pirkimai iš trumpųjų maisto grandinių gali būti atliekami tik neskelbiamų derybų ar apklausos būdu, ar galima taikyti ir kitus pirkimo būdus (pvz., skelbiamą apklausą)?

✓ Jei maisto produktai perkami iš trumposios tiekimo grandinės (TMTG), galima vykdyti:

– **Supaprastintas neskelbiamas derybas** (kai pirkimo vertė $\geq 70\,000$, bet neviršija $221\,000$ Eur be PVM)

– **Neskelbiamą apklausą** (kai pirkimo vertė $< 70\,000$ Eur be PVM)

✗ **Negalima taikyti kitų pirkimo būdų**, pvz., atviro konkurso ar skelbiamos apklausos – jie **netaikomi TMTG pirkimams** pagal VPĮ.

Tiekimas per tarpininką: ar reikia trišalės sutarties?

Jeigu perkamos daržovės iš ūkininko, bet jis pats jų nepristato, o siunčia per tarpininką – ar reikia trišalės sutarties tarp perkančiosios organizacijos, ūkininko ir tarpininko?

Pagal VPĮ, ūkininkas maisto produktus turi tiekti rinkai tiesiogiai arba jungtinės veiklos sutarties pagrindu pasitelkiant ne daugiau kaip vieną tarpininką, kuris atitinka labai mažos ar mažos įmonės kriterijus.

Svarbu: ūkininkas **pats pasirenka tarpininką** ir teikia pasiūlymą **kartu su juo**. Tarpininkas laikomas **ūkininko jungtinės veiklos partneriu**, todėl:

- ✓ **Jums, kaip perkančiajai organizacijai, nereikia sudaryti trišalės sutarties.**
- ✓ **Sutartis sudaroma tik su ūkininku (arba su pagrindiniu jungtinės veiklos partneriu).**

Aktualūs DUK ir metodinė medžiaga:

DUK:

- [Kaip skaičiuojama numatoma pirkimo vertė, kai sumuojama bendra faktinė to paties tipo sutarčių, sudarytų per pastaruosius finansinius metus, vertė?](#)
- [Ar galima vykdyti neskelbiamą apklausą pagal MVPTA 24.2.2.-24.2.28. punktą, jei numatoma pirkimo sutarties vertė viršija 15 000 Eur be PVM?](#)
- [Bendri DUK apie mažos vertės pirkimus](#)

Sutartis:

- [Pavyzdinė žemės ūkio ir maisto produktų pirkimo-pardavimo sutartis](#). Sutartis nėra privaloma, tačiau Tarnyba rekomenduoja ją naudoti siekiant išvengti klaidų ir trūkumų, kad vėliau nekiltų problemų įgyvendinant sutartį. Sutartyje įtrauktos svarbios nuostatos dėl prekių pristatymo terminų, kiekių, kainos ir jos peržiūros, su prekėmis pateikiamų dokumentų ir kita. Sutarties nuostatos aktualios perkančiosioms organizacijoms, perkančioms produktus iš TMTG.

Gairės:

- [Maisto produktų pirkimų gairės](#)

Ačiū.

Greta Ambrutytė
Darniųjų pirkimų skyriaus vedėja

V I E Š Ū J Ū
P I R K I M Ū
T A R N Y B A